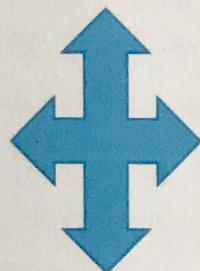
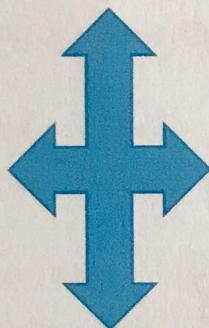

बागमती प्रदेश सरकार, सामाजिक विकास मन्त्रालय, शिक्षा विकास निर्देशनालयको
सहयोगमा "घ्याडलेख गाउँपालिकालाई अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा लागु भएको
गाउँपालिका घोषणा कार्यक्रम"

प्रतिवेदन २०८२

प्रतिवेदक :

घ्याडलेख गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखा
हायुटार, सिन्धुली
बागमती प्रदेश, नेपाल

पेश गरिएको निकाय :

बागमती प्रदेश सरकार
सामाजिक विकास मन्त्रालय
शिक्षा विकास निर्देशनालय
हेटौंडा, मकवानपुर
बागमती प्रदेश, नेपाल

१. परिचय र सन्दर्भ

अनिवार्य तथा निशुल्क शिक्षा पालिका घोषणा कार्यक्रम सबै पालिकाको नागरिकलाई राज्यबाट आधारभूत तहसम्मको शिक्षा अनिवार्य तथा निःशुल्क हुने संविधान प्रदत्त मौलिक हकलाई व्यवहारमा उतारी शिक्षामा सबैको सहज एवम् समतामूलक पहुँच र निरन्तरता सुनिश्चित गर्न, सम्पूर्ण नागरिकले आधारभूत शिक्षा अनिवार्य रूपमा प्राप्त गर्ने वातावरण सिर्जना गर्न (४-१३) वर्ष पुरा नभएका बालबालिकाहरुलाई शैक्षिक संस्थामा भर्ना गरी नियमित अध्ययन र आधारभूत तहको शिक्षा संवैधानिक हक र अधिकारलाई सुनिश्चित गराउने गरी अनिवार्य तथा निशुल्क शिक्षा घोषणा अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०८१ अन्तर्गत यस पालिकाले शिक्षा विकास निर्देशनालायमा २०८१।९।७ गते पालिका स्तरीय रु २५ लाख बराबरको रकमा दुइ पक्षिय सम्झौता गरी सो सम्झौता बमोजिम ७० प्रतिशतको कार्य तत्काल गरि बाँकी काम समेत क्रमशः गरिएकोछ ।

२. प्रमुख कार्यक्रम/क्रियाकलाप -

खर्च खण्डिकृत — छ्याङ्गलेख गाउँपालिका भित्रका अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा घोषणाका लागि छलफल तथा वैठक देहाय अनुसार गरियो ।

- ❖ मिति २०८२।१।२३ गते विहान द वजे -पालिका स्तरीय शिक्षा समिति र शाखागत कार्मचारी बिच छलफल र कार्ययोजना निर्माण गरी जेठ २० सम्म कार्य सम्पन्न गर्ने योजना र गणकलाई वढीमा रु १२००/- भुक्तानी दिने निर्णय ।
 - ❖ मिति २०८२।१।२३ गते -पालिका स्तरीय कार्यपालिका, वडा सचिवहरु साथै विद्यालय प्र अ संग छलफल र कार्ययोजना निर्माण ।
 - ❖ मिति २०८२।२।०८ गते — शिक्षा समितिमा अनिवार्य निशुल्क शिक्षा पालिका घोषणा कार्यक्रम समिक्षा ३७ जना बालबालिका विद्यालय बाहिरा तथ्याङ्क, अनुगमन समिति गठनका र सुविधा निर्धारण ।
 - ❖ मिति २०८२।२।०८ गते - प्र अ संग छलफल समिक्षा ।
- खर्च खण्डिकृत — छ्याङ्गलेख गाउँपालिका अन्तर्गत बागमती प्रदेश सरकारबाट अनिवार्य तथा निशुल्क शिक्षा घोषणा अनुदान तर्फ रु २५,००,०००/- अक्षेरुपी पच्चीस लाख मात्र वजेट प्राप्त भएकोमा मिति २०८२।०१।०९ को टिप्पणी आदेश (अध्यक्षस्तर) निर्णयानुसार खण्डिकृत तपशिल अनुसार गरियो ।

द्वात्रात्र प्राकुरेल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

तपाशल-

प्रस्तावित कार्यक्रम (के गर्ने)	परिणाम	दर	अनुमानित वजेट (कठि लाग्ने)	कैफियत
अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षासम्बन्धी प्रचारप्रसार तथा घरदैलो अभियान - विद्यालय साथै जनप्रतिनिधि सम्बन्धित वडा,	३५	५०००	१७५०००	वैशाख
अभिभावक चेतना कार्यक्रम-वडामा	५	४००००	२०००००	वैशाख
विद्यालय उमेर समूहका विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकाहरुको लगात संकलन (फाराम छपाई, कम्प्यूटर प्रविष्टि, प्रतिवेदन लगायत)-वडा र पालिका	६	७००००	४२००००	वैशाख
विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकाहरु विद्यालयमा आई भर्ना भएकालाई विद्यालय पोशाक, झोला लगायत आवश्यक पर्ने सम्पूर्ण स्टेशनरी लगायतका सहायता	१००	५०००	५०००००	जेठ
विद्यालय भर्ना भएका कक्षा ३ सम्मका विद्यार्थीहरुलाई नियमित मेन्टरिङ /काउन्सेलिङ	३५	२५००	८७५००	जेठ
पूर्व प्राथमिक कक्षा (ECD) मा शिक्षण गर्ने शिक्षकहरुलाई मन्टेश्वरी तालिम	३५	६०००	२१००००	वैशाख
कक्षा ३ सम्मका बालबालिकालाई लक्षित गरी बालमैत्री शिक्षण सामग्री तथा कक्षाकोठा व्यावस्थापन	५	९५०००	४७५०००	जेठ
विशेष आवश्यकता भएका बालबालिकाहरुका लागि सहयोग कार्यक्रम	२०	४०००	८००००	जेठ
अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षाकार्यक्रम योजना निर्माण, कार्यन्वयन अवस्था र प्रगति समीक्षा बैठक (वडा र स्थानीय तहस्तरमा)	५	४००००	२०००००	निरन्तर
कार्यक्रम अनुगमन सुपरिवेक्षण	५	१००००	५००००	निरन्तर
अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा घोषणा	१	१०२५००	१०२५००	असार १५ सम्म
जम्मा			२५०००००	

कार्ययोजना- अनिवार्य निशुल्क शिक्षा घोषणाको लागि देहायको कार्ययोजना बनायो ।

विवरण	समय सीमा	कैफियत
पालिकामा छलफल	वैशाख-२३	
वडागत पहिलो छलफल	वैशाख - २५	वडा पालिका/वडा शिक्षा समिति सहित
तथ्याङ्क संकलन सामग्री वितरण सहित टोल बाँडफाँड	वैशाख - २५	वडा

दाताराम प्याकुरेल
पंख प्रशासकीय अधिकृत

प्रचार प्रसार सहित घरदैलो भर्ना अभियान सर्वेक्षकबाट	वैशाख २६-२७	विद्यालय
सिकाइ केन्द्रबाट तथ्याङ्क विश्लेषण र एकीकरण	वैशाख - २८	सिकाइ केन्द्र
विद्यालय बाहिराको बालबालिकाको आवश्यत्ता पहिचान-स्टेशनरी, सहायता सामग्री र कक्षा कोठा व्यवस्थान	वैशाख - २९	बडा पालिका
तालिम/सामग्री वितरण - मन्टेश्वरी	जेठ ११ भित्र	पालिका
सामग्री वितरण सहित भर्ना	जेठ १-३ भित्र	पालिका/विद्यालय
अन्तिम भेला बडा अनिवार्य निशुल्क शिक्षा घोषणा	जेठ १० भित्र	बडा/पालिका
बडा अ.तथा.नि.शिक्षा भएको प्रतिवेदन र प्रमाणिकारण	जेठ ११ देखि १७ सम्म	सबै सरोकार
नपुग वजेट माग	जेठ मसान्त	पालिका
पालिका अनिवार्य तथा निशुल्क शिक्षा घोषणा र स्तरीकरण	जेठ -२० गते सम्म	पालिका EDD.

➤ प्रागति- तथ्याङ्क संकलनका लागि बडाबाट विद्यालयगत बडा र बडाको स्थान भूगोल छनौट गरी विद्यालयले प्रचारप्रसार र गणकले तथ्याङ्क संकलन गर्दा देहाय अनुसार (४-१३) वर्ष पुरा नभएका बालबालिकाहरूलाई शैक्षिक संस्थामा भर्ना नगरी विद्यालय बाहिरा रहेको पाइयो । मिति २०८२।१।२३ गते जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, समिति, वुद्धीजीवी, समाजसेवी, त्रिवलवलाई अनिवार्य तथा निशुल्क शिक्षाको महत्वबाटे समुदायलाई जानकारी गराउन विभिन्न सञ्चार माध्यमको प्रयोग व्यापक रूपमा गर्ने योजना बनाउने क्रममा माइक्रो, पर्चा, पम्प्लेट, फोटोकपी पर्चा, रेडियो/टीभी, सामाजिक सञ्चाल परिवेश अनुकूल गरी सबैलाई आधारभूत तहको अनिवार्य र निशुल्क शिक्षाको संवैधानिक र मानव अधिकारलाई सतप्रतिशत उपयोग गर्ने यदि कोहि कसैले यस मर्म विपरित (जटिलखालको विरामी र रोगी वाहेक) गर्ने/गराएको पाएमा हस्तक्षेपकारी भूमिकामा सामुहिक प्रतिवद्धत प्रथम वैठकले निर्णय समेत गरियो ।

कार्यप्रगति – बडाहरु अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा घोषणा देहाय अनुसार भयो ।

बडाहरु	घोषणा गरिएको मिति	कैफियत
बडा नं १	२०८२।३।१४	
बडा नं २	२०८२।३।१६	
बडा नं ३	२०८२।३।१३	
बडा नं ४	२०८२।३।२०	
बडा नं ५	२०८२।३।१६	

दाताराम पत्याकुरुल
प्रगुस प्रशासकीय अधिकृत

➤ तपशिल- दण्ड तथा जरिवाना

- पहिलो पटक सम्झाउने बुझाउने ।
- पहिलो विकल्पमा अटेर गरे सामाजिक सुरक्षा लगायत घटना दर्ताकोक्रममा निस्सा थप योग्यतामा समावेश गर्ने ।
- प्रहरी प्रशासनबाट सहयोगको लागि लेखि पठाउने ।
- बडाबाट कालोसूचीमा नाम सार्वजनिक गरी आवश्यक प्रक्रियाको लागि सम्बन्धित निकाय/अर्ध न्यायिक तथा न्यायिक निकायमा लेखि पठाउने लगायत ।
- विद्यालय बाहिरा रहेको विवरण-

वडा	विद्यालय बाहिराको बालबालिका-जनामा
१	१
२	५
३	१५
४	६
५	९
जम्मा	३९ जना

विद्यालय नगएकालाई विद्यालयमा भर्ना कार्यमा निरन्तरता दिइ देहाय अनुसार वडा घोषण कार्यक्रम तय गर्दै वडा घोषणा गरियो भने केटाकेटीलाई दिने सामग्रीको सूची बनाइयो ।

- लक्षित समुह तर्फ — यसमा विद्यालय बाहिरा रहेको वडा तथा सिकाई केन्द्रको प्रतिवेदनमा उल्लेखित विद्यार्थी नामवली राखिएको छ ।

दातात्रया कुरेल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

क्र स.	विद्यार्थी नाम	वर्ष	ठेगाना	भर्ना भएका विद्यालय	कैफियत
१	सरिता नेपाली	८	घ्याइलेख- ५		
२	युवराज वाइवा	११	घ्याइलेख- ५		
३	महेन्दो माया वाइवा	८	घ्याइलेख- ५		
४	सुजन धोड	४	घ्याइलेख- ५		
५	लाल व धोड़	१३	घ्याइलेख- ५		
६	संगीता मुक्तान	१३	घ्याइलेख- ५		
७	रिता घिसिङ्ग	६	घ्याइलेख- ५		
८	दुधराज योञ्जन	५	घ्याइलेख- ५		
९	संगीता मुक्तान -क	५	घ्याइलेख- ५		
१०	आशा मोक्तान	१०	घ्याइलेख- ४		
११	आशिश मोक्तान	५	घ्याइलेख- ४		
१२	दुधराज वाइवा	१३	घ्याइलेख- ४		
१३	प्रशान्त थिङ्ग	१३	घ्याइलेख- ४		
१४	सुप्रिया श्रेष्ठ	९	घ्याइलेख- ४		
१५	सुनिमा घलान	५	घ्याइलेख- ४		
१६	मञ्जु श्रेष्ठ	४	घ्याइलेख- ३		
१७	लाल व श्रेष्ठ	१३	घ्याइलेख- ३		
१८	राजु वाइवा	११	घ्याइलेख- ३		
१९	विश्वास वाइवा	५	घ्याइलेख- ३		
२०	रुपेश धोड़	७	घ्याइलेख- ३		
२१	दुधराज थिङ्ग	९	घ्याइलेख- ३		
२२	जेसुन बम्जन	७	घ्याइलेख- ३		
२३	सोनु बम्जन	१२	घ्याइलेख- ३		
२४	प्रियांक थिङ्ग	१२	घ्याइलेख- ३		

दत्ताराज घ्याकुरेल
प्राथमिक अधिकृत

२५	अनिश धोङ्ग	१३	घ्याइलेख- ३
२६	आयुस बल	१२	घ्याइलेख- ३
२७	अप्सरा वि क	१०	घ्याइलेख- ३
२८	सुजिला का.मि.	१३	घ्याइलेख- ३
२९	अरुणीमा घोले	१३	घ्याइलेख- ३
३०	रेमन घोले	९	घ्याइलेख- ३
३१	सिर्जना वाइवा	११	घ्याइलेख- १
३२	सालोम बज्यू	५	घ्याइलेख- २
३३	स्यानी स्याङ्गतान	१०	घ्याइलेख- २
३४	सानुमाया बल	७	घ्याइलेख- २
३५	सुदिप स्याङ्गतान	७	घ्याइलेख- २
३६	प्रयुश स्याङ्गतान	४	घ्याइलेख- २
३७	सुप्रिया वाइवा	८	घ्याइलेख- २
३८	सुजन योञ्जन	१२	घ्याइलेख- २
३९	जसमान योञ्जन	१०	घ्याइलेख- २

➤ सबै विद्यालय बाहिराको विद्यार्थी तर्फ- सबै विद्यालय बाहिराको ३९ जना विद्यार्थीहरलाई देहायको सामान वितरण गरियो ।

घ्याइलेख गाउँपालिका			
बडागत विद्यालय वहिरा रहेका बालबालिकाको आवश्यकता पहिचान गरी स्टेशनरी सहायता			
विद्यार्थी सं			

दाताराम प्याकुरेल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

विवरण	इकाइ	वितरण गरिने परिणाम	बडा १	बडा २	बडा ३	बडा ४	बडा ५	जम्मा विद्यार्थी सं	आवश्यक जम्मा	कैफियत
कापी ठुलो	दर्जन	६	१	७	१५	६	९	३८	२२८	
कापी सानो	दर्जन	६	१	७	१५	६	९	३८	२२८	
पेन्सिल	बटा	६	१	७	१५	६	९	३८	२२८	
इरेजर	दर्जन	२	१	७	१५	६	९	३८	७६	
सार्पनर	दर्जन	१	१	७	१५	६	९	३८	३८	
जोमेट्रिक बक्स	बटा	१	१	७	१५	६	९	३८	३८	
झोला	बटा	१	१	७	१५	६	९	३८	३८	
डटपेन	दर्जन	२	१	७	१५	६	९	३८	७६	
थान पाइट										
कपडा	मि	४	१	७	१५	६	९	३८	१५२	
थान सट कपडा	मि	४	१	७	१५	६	९	३८	१५२	
द्रयाक सुट र टि सट	सेट	१	१	७	१५	६	९	३८	३८	

➤ सबै विद्यालय तर्फ- सबै विद्यालयमा देहायको सामान वितरण गरियो ।

विवरण	इका इ	वितरण गरिने परिणाम	बडागत स्कुल					जम्मा स्कुल	आवश्यक जम्मा सामान	कैफियत
			बडा १	बडा २	बडा ३	बडा ४	बडा ५			
राउन्ड टेबल ३*३ फि.	बटा		२	७	५	६	८	९	३५	६९ माटोखानी -१
बुक कर्नर ४*३ फि.	बटा		१	७	५	६	८	८	३५	३५
चकटी ३*१	बटा		३	७	५	६	८	९	३५	१०३ माटोखानी -१

❖ उमेरगत विद्यार्थीहरु- ३९ जना विद्यालय वाहिराका विद्यार्थी मध्ये देहाय अनुसार उमेर समुहका पायौ ।

दाताराम प्याकुरेल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

छ्याड़न्लेख गाउँपालिका

अनिवार्य तथा निश्चल्क शिक्षा

वर्ष ४-१३ वर्ष उमेरका विद्यालय बाहिरा रहेको बालबालिका

सामग्रीहरु	बर्ष	बालबालिका संख्या	कैफियत
	४	३	
	५	६	
	६	१	
	७	४	
	८	३	
	९	३	
	१०	४	
	११	३	
	१२	४	
१. द्रूयाक सुट र टि सट २. थान सट र पाइट कपडा	१३	८	
	जम्मा	३९	

❖ गणकहरु — पालिका भरी विद्यालय बाहिरा रहेका लक्षित बालबालिकाको विवरण तयार गर्ने देहायको गणकहरु वडा शिक्षा समिति साथै वडा समितिबाट तोकने निर्णय गरियो ।

क्र.स.	गणकको नाम, थर	वडा
१	नारायण कुमार कर्मचार्य	५
२	हरीमाया लो	५
३	एक कुमार सिजाली	५
४	रमित आले	५
५	सोमा बल	५
६	राम कुमार लो	५
७	विनिता कुमारी श्रेष्ठ	५
८	अमृत घोले	५
९	झम्क बहादुर आले	५
१०	खेल कुमार श्रेष्ठ	५
११	महेश जिम्बा	५
१२	अशोक श्रेष्ठ	५
१३	विष्णु कुमार स्याङ्गतान	५
१४	शर्मिला कुमारी लामा	३

९

दाताराज प्याकुरेल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

१५	सुनिता थापा	३
१६	फुल कुमार सुनुवार	३
१७	नानी माया थिङ्ग	३
१८	गंगराज भोलन	३
१९	स्वर्णिमा तामाङ्ग	३
२०	राज कुमार स्याङ्गतान	१
२१	गुणा माया श्रेष्ठ	१
२२	ऐश्वरी बम्जन	१
२३	रोशन कुमार वि क	१
२४	सम्झना कुमारी भोलन	१
२५	गुण माया पाखिन	१
२६	नवीन कुमार सुनुवार	१
२७	रमेश हरि अधिकारी	१
२८	चक्र बहादुर लो	४
२९	सरोज कुमार धोङ्ग	४
३०	तेज बहादुर मोक्तान	४
३१	कोमल माया मुरी	४
३२	गङ्गज्यु माया घोले	४
३३	फुल चन्द्री बाइवा	४
३४	स्मृती श्रेष्ठ	४
३५	राम आशिस श्रेष्ठ	४
३६	सागर थिङ्ग	४
३७	सनिसा घोले	४
३८	धनलाल बाइवा	४
३९	बल बहादुर स्याङ्गतान	२
४०	सिसम चुम्मीमगर	२
४१	तेज बहादुर लो	२
४२	इन्द्रमणी सुनुवार	२
४३	चन्द्र कुमार थामी	२
४४	इन्द्र बहादुर प्रसाई	२
४५	दावाङ्ग दोर्जे ठोकर	२

दाताराला ट्याकुरेल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

❖ वैकल्पिक र वडालाई कार्य विभाजन-

द्याङ्गलेख गाउँपालिकामा यस वर्ष अनिवार्य तथा निशुल्क शिक्षा वडा सहित पालिका घोषणा गर्ने प्रयोजनका लागि एकमुष्ट बढीमा ४०,०००।० अक्षेरुपी चालीस हजारको खर्च सीमामा रहि वडास्तरी अनिवार्य तथा निशुल्क शिक्षा घोषणा तपशिलमा उल्लेखित कार्यक्रम शिक्षा समितिको मिति २०८२।१।२३ गतेको निर्णयानुसार कार्ययोजनामा तोकिएको जिम्मेवार तथा दायित्व मिति २०८२।०१।१७ गते भित्र सम्पन्न गर्न/गराउने गरी कायदिश दिएको

तपसिल-

- वडा शिक्षा समिति सहित वडा समितिको बैठक/अभिमुखिकरण मार्फत अ.तथा.नि.शि.को प्रचार-प्रसार,
- वडामा सेवाग्राही सहित सबैलाई अ.तथा.नि.शि.साक्षरता/ प्रचारप्रसार,
- वडामा परिवेश अनुकुल अ.तथा.नि.शि.व्यानर,
- तथ्याङ्क संकलनका लागि सुपरीवेक्षक पालिकामा सिफारिस,
- कक्षा ३ सम्मका लागि बालमैत्री तथा कक्षाकोठा ब्यवस्थापनका लागि आवश्यक सामग्री सिफारिस,
- विद्यालय बाहिरा रहेको बालबालिकाको लागि आवश्यक सामग्री सिफारिस-झोला,स्टेशनरी,पोषाक तथा अन्य,
- अनुगमन सहित वडा अ.तथा.नि.शि.घोषणा तथा प्रमाणीकरण,
- विविध - मसलन्द

❖ सामुदायिक सिकाई केन्द्र- तपशिलका पालिका भित्रका सामुदायिक सिकाई केन्द्रबाट गणक र विद्यालयको प्रतिवेदन तथ्याङ्क,बील भर्पाई एकीकरण र प्रतिवेदन वडा र पालिकामा पेश ।

तपसिल-

क्रस	नाम	परिचालिका	कैफियत
१	शान्तेश्वरी सामुदायिक सिकाई केन्द्र	सरिता कु.श्रेष्ठ	वडा-५
२	नेत्रकाली सामुदायिक सिकाई केन्द्र	अन्जली वल	वडा-४
३	तामाजोर सामुदायिक सिकाई केन्द्र	फरिस्ता लक्ष्मी सुनुवार	वडा-३
४	बस्तिपुर सामुदायिक सिकाई केन्द्र	-	रित्त
५	अमले सामुदायिक सिकाई केन्द्र	सविना घिमिरे	वडा-१

दाताराम चाकुरेल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

अनुगमन टोली- यसका लागि देहाय अनुसार वडागत टोली गठन र परिचाल सहित थप २ जना विद्यालय बाहिराको विद्यार्थी फेला पारेको — वडा नं २ र ३ मा साथै अनिवार्य तथा निशुल्क शिक्षा पालिका घोषणाकाको लागि आफ्नो वडा भित्रका विद्यालय बाहिरा रहेका बालबालिकको घर गाउँ साथै वडाको कार्यप्रगति, बालबालिका विद्यालयमा भर्ना तथा अद्यावधिक सुनिश्चितताको अनुगमन गर्न भौगोलिक बिकटतालाई मध्यनजर गरी नियमानुसार दैनिक यातायात खर्च दैनिक रु ५००/- र खाना तथा खाजा दैनिक रु ५००/- गरी दैनिक एकमुष्ट रु १०००/- अनुगमनमा खटिएकालाई उपलब्ध गराउने गरी तपशिलका वडामा तपशिल अनुसार शिक्षा समितिको पदाधिकारी र कर्मचारीलाई खटाउने ।

तपसिल-

शिक्षा समितिको पदाधिकारीहरु	खटाएको स्थान	कैफियत
❖ जगत बहादुर भोलन ❖ शंकरमान घलान ❖ दाताराम प्याकुरेल	५ वटा वडामा	वढीमा २ दिन
❖ रोशन भोलन ❖ दावाङ्ग दोर्जे ठोकर ❖ दिव्यवरञ्जन यादव ❖ संझीता लुङ्गेली	२ नं वडामा	वढीमा २ दिन
❖ ज्ञान बहादुर सिजाली ❖ रमा कुमारी र्याङ्ग्नी ❖ मधुसुदन सापकोटा ❖ वसन्त नारायण वाइवा	वडा नं ५,	वढीमा २ दिन
❖ सोम बहादुर भोलन ❖ जनक स्याङ्गतान ❖ नविन सुनुवार ❖ युनिस स्याङ्गतान	वडा नं १	वढीमा २ दिन
❖ अमृत वाइवा ❖ अविन्द्र कुमार थिङ ❖ सुमित्रा थापा ❖ शुनिसा घोले	वडा नं ४	वढीमा २ दिन
❖ निश्चल सनुवार	वडा नं ३	वढीमा २ दिन

दाताराम प्याकुरेल
प्राज्ञ प्रशासकीय अधिकृत

❖ गंगराज भोलन ❖ सुरेन्द्र कुमार स्याङ्गतान ❖ नानीमाया थिङ		

३. मुख्य उपलब्धिहरू

- ❖ संवैधानिक हकको सुनिश्चितता: नेपालको संविधानले प्रत्याभूत गरेको आधारभूत तहसम्मको शिक्षा अनिवार्य तथा निःशुल्क हुने मौलिक हकलाई व्यवहारमा उत्तर्ण पालिका सफल भएको छ। यसले शिक्षामा सबै नागरिकको सहज एवं समतामूलक पहुँच र निरन्तरता सुनिश्चित गरेको छ।
- ❖ विद्यालय भर्ना अभियान: ४ देखि १३ वर्ष उमेर समूहका बालबालिकाहरूलाई शैक्षिक संस्थामा भर्ना गरी नियमित अध्ययन गराउने वातावरण सिर्जना गरिएको छ। तथ्याङ्क संकलन र घरदैलो अभियानमार्फत विद्यालयबाहिर रहेका ३९ जना बालबालिकालाई पहिचान गरी उनीहरूलाई विद्यालयमा भर्ना गराउने कार्य जारी छ।
- ❖ कार्यक्रम कार्यान्वयन र बजेट व्यवस्थापन: शिक्षा विकास निर्देशनालयसँग २५ लाख रुपैयाँको दुईपक्षीय समझौता गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिएको छ। बजेटको ७० प्रतिशत कार्य तत्काल सम्पन्न गरिएको छ र बाँकी कार्य क्रमिक रूपमा भइरहेको छ।
- ❖ कार्ययोजना निर्माण र कार्यान्वयन: अनिवार्य निःशुल्क शिक्षा घोषणाका लागि स्पष्ट कार्ययोजना बनाई सोहीबमोजिम विभिन्न चरणका कार्यक्रमहरू (पालिका तथा वडास्तरीय छुलफल, तथ्याङ्क संकलन, प्रचारप्रसार, घरदैलो अभियान, तालिम, सामग्री वितरण, भर्ना) सफलतापूर्वक सम्पन्न गरिएका छन्।
- ❖ वडास्तरीय घोषणा: गाउँपालिकाका सबै वडाहरू (वडा नं. १, २, ३, ४ र ५) ले तोकिएको मितिमा भन्दा फरक समयमा अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा घोषणा गरिसकेका छन्। यसले कार्यक्रमको प्रभावकारितालाई वडा तहसम्म पुर्याएको देखाउँछ।
- ❖ दण्ड तथा जरिवानाको व्यवस्था: अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षाको मर्मविपरीत काम गर्ने व्यक्तिलाई समझाउने, सामाजिक सुरक्षा लगायतका सेवाहरूमा निस्सा थप योग्यतामा समावेश गर्ने, प्रहरी प्रशासनको सहयोग लिने र कालोसूचीमा नाम सार्वजनिक गर्ने जस्ता दण्ड तथा जरिवानाको व्यवस्था गरी शैक्षिक वातावरणलाई थप सुदृढ बनाइएको छ।
- ❖ सामुदायिक सिकाइ केन्द्रको परिचालन: शान्तेश्वरी, नेत्रकाली, तामाजोर र अमले सामुदायिक सिकाइ केन्द्रहरूलाई गणक तथा विद्यालयबाट प्राप्त तथ्याङ्क र प्रतिवेदन एकीकरण गर्न परिचालन गरिएको छ, जसले तथ्याङ्क व्यवस्थापनमा सहयोग पुर्याएको छ।

दाताराम पट्टाकुरेल
प्रशुष्प्रशासकीय अधिकृत

❖ अनुगमन र अनुगमन टोलीको गठनः कार्यक्रमको प्रभावकारिताका लागि शिक्षा समितिका पदाधिकारी र कर्मचारी समिलित बडास्तरीय अनुगमन टोली गठन गरी विद्यालयबाहिरका बालबालिकाको भर्ना तथा अधावधिक सुनिश्चितताको अनुगमन गरिएको छ। अनुगमनका क्रममा थप २ जना विद्यालयबाहिरका विद्यार्थी फेला पारिएको छ।

४. खर्चको विवरण -

प्रस्तावित कार्यक्रम (के गर्ने)	आय तरफ			व्यय तरफ		
	परिणाम	दर	अनुमानित बजेट (कति लाग्ने)	व्यय	खर्च प्रतिशत	कैफियत
अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षासम्बन्धी प्रचारप्रसार तथा घरदैलो अभियान-विद्यालय साथै जनप्रतिनिधि सम्बन्धित बडा,	३५	५०००.०	१७५०००.०	१७६५१६.०	१००.९	
अभिभावक चेतना कार्यक्रम-बडामा	५	४००००.०	२०००००.०	१२७०१०.०	६३.५	
विद्यालय उमेर समूक विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकाहरूको लगत संकलन (फाराम छुपाई, कम्प्यूटर प्रयोगि, प्रतिवेदन लगायत)-बडा र पालिका	६	७००००.०	४२००००.०	१०२०००.०	२४.३	
विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकाहरू विद्यालयमा आई भर्ना भएकालाई विद्यालय पोशाक, झोला लगायत आवश्यक पर्ने सम्पूर्ण स्टेशनरी लगायतका सहायता	१००	५०००.०	५०००००.०	५५३७३३.०	११०.७	
विद्यालय भर्ना भएका कक्षा ३ सम्मका विद्यार्थीहरूलाई नियमित मेन्टरिङ/काउन्सेलिङ	३५	२५००.०	८७५००.०	०.०	०.०	
पूर्व प्रायोगिक कक्षा (ECD) मा शिक्षण गर्ने शिक्षकहरूलाई मन्टेरेशनी तालिम	३५	६०००.०	२९००००.०	१७२५५०.०	८२.२	
कक्षा ३ सम्मका बालबालिकालाई लक्षित गरी बालभैत्री शिक्षण सामग्री तथा कलाकोठा व्यावस्थापन	५	९५००.०	४७५०००.०	५१६३९८.०	१०८.७	
विशेष आवश्यकता भएका बालबालिकाहरूका लिगि सहयोग कार्यक्रम	२०	४०००.०	८००००.०	०.०	०.०	
अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षाकार्यक्रम योजना निर्णय, कार्यन्वयन अवस्था र प्रगति समीक्षा बैठक (बडा र स्थानीय तहस्तरमा)	५	४००००.०	२०००००.०	१९७०००.०	९८.५	
कार्यक्रम अनुगमन सुपरिवेक्षण	५	१००००.०	५००००.०	५००००.०	१००.०	
अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा घोषणा	१	१०२५००.०	१०२५००.०	६४१२०.०	६२.६	
जम्मा			२५०००००.०	१९५९३२७.०	७८.४	

❖ खर्च वुदागत व्याख्या-

- विद्यालयगत निकास अन्तर्गत ३५ विद्यालयले अभिभावक अन्तरक्रिया साथै सेवाक्षेत्रमा व्यानर सहित प्रचारप्रसार गरेको ।
- अभिभावक शिक्षा अन्तर्गत पालिका स्तरीय ११ जना वि.व्य.स.र शिक्षक अभिभावक संघ अध्यक्ष र प्र.अ.गरी संयुक्त रूपमा डा कृष्णहरी बास्कोटा मार्फत १ दिने अन्तर्क्रिया गरेको ।
- प्रचार प्रासार बडास्तरमा प्रत्येक बडालाई ४० हजारका दरले बजेट सिमा दिइ बडामा छलफल साथै बडा घोषणा, व्यानर, प्रचारप्रसार व्यानर र प्रमाणपत्रहरू सहित कार्य गरेको ।
- अनुगमन प्रत्येक बडामा ४ जनाको दरले समिति गठन गरी पालिका स्तरीय ४ जना समेत गरी २४ जनाको ६ वटा अनुगमन समिति गठन र प्रतिवेदन समेत पेश गरीएको जसमा ५ वटा प्रतिवेदन सहित सिकाइ केन्द्रद्वारा बडागत प्रतिवेदन समेत तयार ।

दाताराम प्याकुरेल
प्रगुण प्रशासकीय अधिकृत

- स्टेशनरी वितरण ३९ जनालाई गरियो । जसमा ८ दर्जन ठुलो कापी,६ वटा पेन्सिल, सार्पनर, कटर, कलम २ दर्जन, कपडा र द्रयाक लगायतका सामग्री प्रति विद्यार्थी वितरण गरिएको ।
- प्रत्येक विद्यालयमा कक्षा ३ सम्मको कक्षाकोठा व्यवस्थापन कार्य गर्ने पालिकाले खरिद गरी दिने सामग्री धेरै थरिका हुनाले खरिद प्रक्रिय झन्झटिलो भइ सबै विद्यालयलाई ३ वटा राउन्ट टेबल, ३ वटा गुन्दी र बुक कर्नर सहित सबै ३५ विद्यालयमा वितरण गरिएको ।
- पालिका स्तरीय अनिवार्य तथा निशुल्क शिक्षा घोषणा ६ विद्यालयको लोक नृत्य सहित कार्यपालिका, वडा समिति, विद्यालय परिवार, बुद्धिजीवी तथा चन्दादाता सबै राखी घोषणा सहित प्रतिवद्धता लगभग विद्यार्थी समेत ५०० जना भन्दा बढी उपस्थितिमा कार्यक्रम सम्पन्न सोहिं दि स्टेशनरी समेत वितरण ।
- नपुग वजेट - २०९३२७।० अक्षेरुपी दुइलाख नौ हजार तीनसय सत्ताइस मात्र ।

५. समस्या तथा चुनौतीहरू

- ❖ विद्यालयबाहिर रहेका बालबालिकाको व्यवस्थापन: तथ्याङ्क संकलनले अझै पनि ३९ जना बालबालिका विद्यालयबाहिर रहेको देखाउँछ । यी बालबालिकालाई विद्यालयमा नियमित गराउनु र उनीहरूको निरन्तरता सुनिश्चित गर्नु एउटा प्रमुख चुनौती हो । उनीहरूलाई आकर्षित गर्ने र विद्यालयमा टिकाइराख्र थप प्रोत्साहन र विशेष कार्यक्रम आवश्यक हुन सक्छ ।
- ❖ भौगोलिक विकटता: अनुगमन टोलीको विवरणमा भौगोलिक विकटताको उल्लेख छ । दुर्गम क्षेत्रमा रहेका बालबालिकाहरूलाई विद्यालयसम्म पुर्याउनु र उनीहरूको नियमित उपस्थितिको सुनिश्चितता गर्नु कठिन कार्य हो । यसका लागि यातायातको सुविधा, आवासीय विद्यालय वा वैकल्पिक सिकाइ केन्द्रहरूको आवश्यकता पर्न सक्छ ।
- ❖ दण्ड तथा जरिवानाको प्रभावकारिता: विद्यालय नपठाउने अभिभावकलाई पहिलो पटक सम्झाउने, सामाजिक सुरक्षा र घटना दर्तामा समस्या ल्याउने, प्रहरी प्रशासनको सहयोग लिने र कालोसूचीमा नाम सार्वजनिक गर्ने जस्ता व्यवस्थाहरू गरिएका छन् । तर, यी दण्ड तथा जरिवानाका प्रावधानहरू कत्तिको प्रभावकारी हुन्छन् र समाजमा यसको कस्तो असर पर्दै भन्ने कुरा एउटा चुनौती हो । यसले अभिभावकलाई शिक्षाप्रति सकारात्मक बनाउनुको सहा नकारात्मक प्रभाव पार्न सक्ने सम्भावना पनि रहन्छ ।

दाताराम ट्याकुरेल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

- ❖ शिक्षण सामग्री र कक्षाकोठा व्यवस्थापनः कार्ययोजनामा विद्यालय बाहिरको बालबालिकाको आवश्यकता पहिचान-स्टेशनरी, सहायता सामग्री र कक्षा कोठा व्यवस्थापनु तथा कक्षा ३ सम्मका लागि बालभैत्री तथा कक्षाकोठा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक सामग्री सिफारिसु उल्लेख छ। यी सामग्रीहरूको पर्यास उपलब्धता र गुणस्तर सुनिश्चित गर्नु तथा बालभैत्री वातावरण बनाउनु एउटा चुनौती हो, विशेष गरी सीमित बजेटमा।
- ❖ बजेटको सीमा र अपर्यासिता: बागमती प्रदेश सरकारबाट प्राप्त २५ लाख रुपैयौंको बजेटमा पालिकास्तरीय कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपरेको छ। कार्ययोजनामा नपुग बजेट मागु भन्ने बुँदाले पनि बजेटको अपर्यासिताको संकेत गर्दछ। लक्ष्य पूरा गर्न र कार्यक्रमलाई दिगो बनाउन थप वित्तीय स्रोतको आवश्यकता पर्न सक्छ।
- ❖ स्थानीय सरोकारबालाको पूर्ण सहभागिता: कार्यक्रमको सफलताका लागि जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, समिति, बुद्धिजीवी, समाजसेवी, क्लब लगायत सबै सरोकारबालाहरूको सक्रिय र निरन्तर सहभागिता आवश्यक हुन्छ। सबैको अपनत्व र सहयोग सुनिश्चित गर्नु सधैँ चुनौतीपूर्ण हुन्छ।
- ❖ गुणस्तरीय शिक्षाको सुनिश्चितता: बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गराउनु मात्र पर्यास हुँदैन, उनीहरूले गुणस्तरीय शिक्षा प्राप्त गर्नु भन्ने सुनिश्चित गर्नु पनि महत्त्वपूर्ण चुनौती हो। यसका लागि दक्ष शिक्षक, उपयुक्त पाठ्यक्रम र सिकाइ वातावरणको आवश्यकता पर्छ।
- ❖ तथ्याङ्कको निरन्तर अद्यावधिक: विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकाको तथ्याङ्क निरन्तर अद्यावधिक गरिरहनु पर्ने हुन्छ। बसाइँसराइ, नयाँ जन्म वा अन्य कारणले यो संख्या परिवर्तन हुन सक्छ, जसलाई ढायाक गर्नु र व्यवस्थापन गर्नु गाहो हुन सक्छ।

६. थप प्रभावकारी बनाउन गर्नुपर्ने कार्यहरू

अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी, समावेशी र दिगो बनाउन छ्याङ्गलेख गाउँपालिकाले स्थानिक यथार्थ र सामाजिक संरचनालाई केन्द्रमा राखी दीर्घकालीन रणनीति अवलम्बन गर्न आवश्यक छ।

- कानुनी तथा नीतिगत सुधार: आवश्यक कानुन तथा नीतिमा समसामयिक सुधार तिर्न हैसियत भएकाले अतिरिक्त कक्षाबाट अतिरिक्त सिकाइमा जोडिनु पर्ने।

दमोराम द्याकुरेल
प्रशासकीय अधिकारी

- शिक्षकको क्षमता विकासः शिक्षक तालिमको गुणस्तर सुधार, दुर्गम क्षेत्रमा शिक्षक प्रोत्साहन, सहपाठी कक्षा अवलोकन साथै पुनर्तज्जगी तालिमले दुविधा अन्त्य हुन्छ ।
- भौतिक पूर्वाधारको विकासः आवश्यकता अनुसार विद्यालय भवन, फर्निचर, कक्षाकोठा, शौचालय, खानेपानीको व्यवस्थाका लागि बडा, पालिका सबैले केन्द्रित भइ क्रमिक कार्याराम्भ गर्नाले थप यस्ता समस्या समधान हुन्छ ।
- शैक्षिक सामग्रीको उपलब्धता: सबै विद्यार्थीलाई समयमै गुणस्तरीय शैक्षिक सामग्री उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरी आवधिक त्रैमासिकगत तथा अर्धवार्षिक पुनरावलोकन सहित व्यवस्थापन गर्ने ।
- अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रणालीमा सुधारः प्रभावकारी अनुगमन र मूल्याङ्कन प्रणालीको विकास र कार्यान्वयन विद्यार्थी, शिक्षक हाजिरी साथै कक्षा अवलोकन सहित प्रविधिमैत्री बनाउने ।
- स्थानीय सरकारको सशक्तिकरणः शिक्षामा स्थानीय सरकारको भूमिका र क्षमता अभिवृद्धि ।
- सामुदायिक सहभागिता: अभिभावक र समुदायको सक्रिय सहभागिता बढाउन प्रोत्साहन ।
- गरिबी निवारणः परिवारको आर्थिक अवस्था सुधारका लागि शिक्षासँग सम्बन्धित अन्य कार्यक्रमको समन्वय । जस्तै - पोशाक, खाजा, स्टेशनरी
- प्रविधिको प्रयोगः शिक्षामा सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको अधिकतम उपयोग ।
- विशेष आवश्यकता भएका विद्यार्थीका लागि विशेष व्यवस्था: अपाङ्गता भएका तथा सीमान्तकृत बालबालिकाका लागि समावेशी शिक्षाको पूर्ण कार्यान्वयन ।
- अभिभावक शिक्षा निरन्तरता कार्यक्रम सुरु गर्नु,
- विद्यालय छोड्ने बालबालिका पहिचानका लागि त्रैमासिक पुनः सर्वेक्षण, दिगोपनामा हाल पत्ता लगाएका विद्यालय बाहिराको बालबालिकासमेत Tracking गर्ने,
- विद्यार्थीहरूमा व्यवहारिक सिप तथा Soft Skill मा जोड सासाहिक कार्यक्रम Book Free day मनाउने,

७. निष्कर्ष

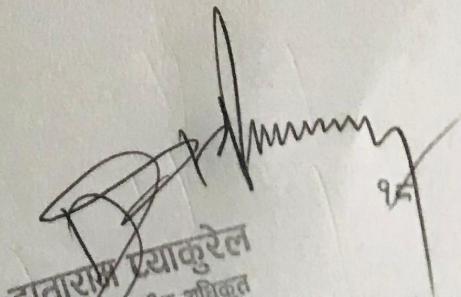
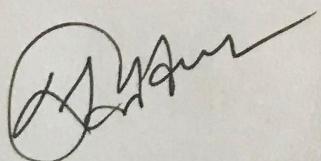
घ्याङ्गलेख गाउँपालिकाले नेपालको संविधान, अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा ऐन २०७५, नियमावली, २०७७, अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा घोषण सम्बन्धी अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०८१ र शिक्षा सम्बन्धी राष्ट्रिय तथा प्रदेश नीति अनुरूप शिक्षा अधिकारको कार्यान्वयन गर्न महत्वपूर्ण कदम चालेको छ । गाउँपालिका र शिक्षा विकास निर्देशनालयबीचको समझदारीपछि तयार पारिएको कार्ययोजना अनुसार अभिभावक शिक्षा, बालबालिका पुनः भर्ना, शिक्षक तालिम, शैक्षिक सामग्री वितरण, बालमैत्री कक्षा सुधार, विशेष आवश्यकता भएका बालबालिकाको समावेशीकरण, तथा अन्ततः सार्वजनिक शिक्षा अनिवार्य तथा निःशुल्क घोषणा कार्यक्रमसम्मका गतिविधिहरू प्रभावकारी

रूपमा सम्पन्न गरिएका छन्। कार्यक्रमको सफलताका रूपमा विद्यालयबाहिर रहेका ३९ जना बालबालिकाको पुनः भर्ना, ४ देखि १३ वर्ष उमेर समुहका सबै बालबालिकाको विद्यालयमा समावेशीकरण, महिला समूह र समुदायको सहभागिता, शिक्षक क्षमतावृद्धि, तथा स्थानीय स्रोत परिचालन उल्लेखनीय छन्।

तर, विद्यालयमा नियमित उपस्थिति, शिक्षाको गुणस्तर, शिक्षकको निरन्तर व्यावसायिक विकास, अभिभावकको दीर्घकालीन संलग्नता, भाषा अवरोध, र स्थायी स्रोत अभाव जस्ता चुनौतीहरू अझै विद्यमान छन्। यी चुनौतीहरूलाई सम्बोधन गर्न शिक्षा कोष स्थापनादेखि लिएर सामुदायिक सहकार्य, विद्यालय-आधारित जीवन—सीप कार्यक्रम, र स्थानीय भाषा तथा पोषण अनुकूल शिक्षण विधिहरू आवश्यक छन्। कार्यक्रमले शिक्षा अधिकारलाई केवल नीतिगत दस्तावेजमा सीमित नराखी व्यवहारमै कार्यान्वयन गर्ने आधार तयार पारेको छ। अब यो यात्रालाई निरन्तरता, गहिराइ, गुणस्तर र समावेशितासहित अघि बढाउन सबै तहका सरकारी, गैर—सरकारी तथा समुदायका पक्षहरूको सामूहिक उत्तरदायित्व अपरिहार्य छ। यसरी, ध्याङ्गलेख गाउँपालिकाको यो पहलले नेपालको ग्रामीण तहमा शिक्षा अभियानलाई अभ्यासमा रूपान्तरण गर्ने एउटा प्रेरणादायी नमूना प्रस्तुत गरेको छ।

८. अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा घोषणाका तस्विरहरू /सन्दर्भहरू-

- ❖ संविधान,
- ❖ अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा ऐन २०७५
- ❖ अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा नियमावली, २०७७
- ❖ अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा घोषण सम्बन्धी अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०८१
- ❖ वडागत तथ्याङ्क र शाखागत तथ्याङ्क,

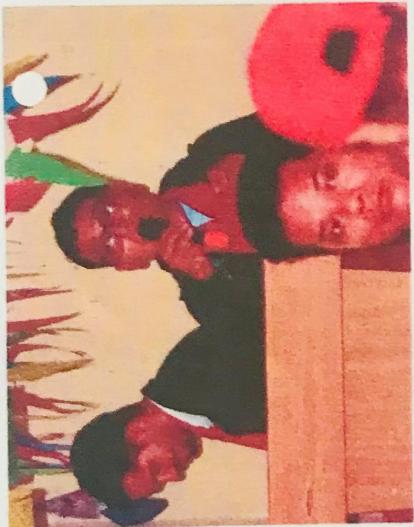
नाताराज रायाकुरेल
२०८१ अगस्त

पालिका स्तरीय अनिवार्य तथा निशुल्क शिक्षा झलक

दातराम ट्याकुरेल
प्रभुख प्रशासकीय अधिकृत

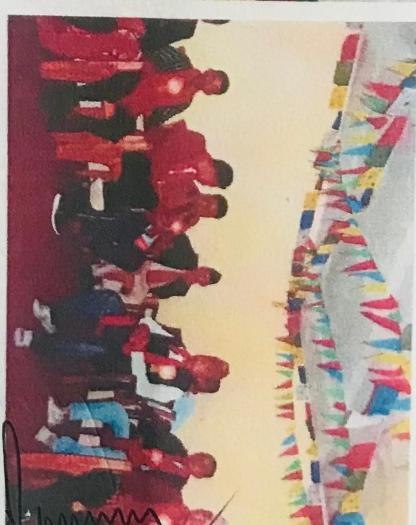
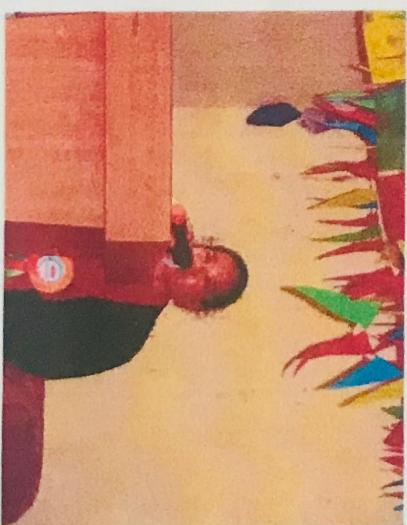
पालिका स्तरीय अनिवार्य तथा निशुल्क शिक्षा झलक

(Signature)

दृष्टवरम् प्राकुरेल
पश्च प्रशासकीय अधिकृत

पालिका स्तरीय अनिवार्य तथा निशुल्क शिक्षा झालक

दलाराम द्याकुरेल
प्रभुस प्रशासकीय अधिकृत

पालिका स्तरीय अनिवार्य तथा निशुल्क शिक्षा झलक

दावाराम ट्याकुरेल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

पालिका स्तरीय अनिवार्य तथा निशुल्क शिक्षा मन्टेश्वरी तालिम ०८२१२१९ देखि

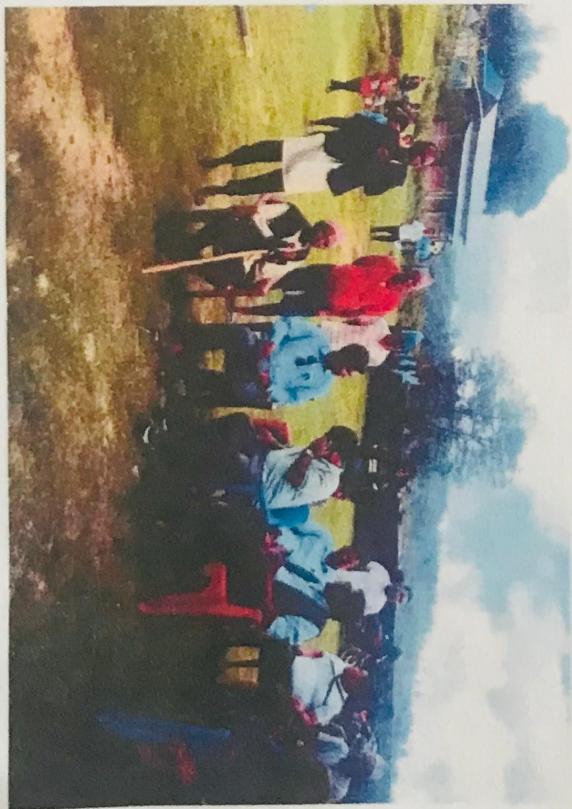
३ झलक

दशरथ द्याकुरेल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

पालिका स्तरीय अनिवार्य तथा निशुल्क शिक्षा वडा घोषणा २०८२ झलक

नाम	परिचालिका
गमुदायिक सिकाई केन्द्र	सरिता कु.शेष
गमुदायिक सिकाई केन्द्र	अन्जली वल
गमुदायिक सिकाई केन्द्र	फरिस्ता लक्ष्मी सुनवार
गमुदायिक सिकाई केन्द्र	उर्मिला थामी
गमुदायिक सिकाई केन्द्र	सविना घिमिरे

१५८

दल्लरम प्याकुरेल
२०८२ अधिकृत

पालिका स्तरीय अनिवार्य तथा निशुल्क शिक्षा वडा घोषणा २०८२ झलक

A handwritten signature in black ink, appearing to be a name in Nepali.

A handwritten signature in black ink, which appears to be 'दतापत्र प्राकुरेल' (Dattapatra Prakurrel), followed by the text 'प्रशासकीय अधिकृत' (Administrative Officer).

पालिका स्तरीय अनिवार्य तथा निशुल्क शिक्षा वडा घोषणा २०८२ झालक

A handwritten signature in black ink, enclosed in a circle.

A handwritten signature in black ink, followed by a large stylized X.

दलदराम पायाकुरेल
प्रगुण प्रशासकीय अधिकृत

पालिका स्तरीय अनिवार्य तथा निशुल्क शिक्षा घोषणा २०८२।३।१४

दानेश कुमार पाटेल
प्रालिका स्तरीय अनिवार्य तथा निशुल्क शिक्षा कार्यक्रम

